
Nieuwsflash curriculum VO – oktober 2023

Netoverschrijdende curriculumontwikkeling

Geachte collega

Via deze Nieuwsflash informeren de pedagogische begeleidingsdiensten u graag over de laatste stand van zaken i.v.m. de netoverschrijdende curriculumontwikkeling in het volwassenenonderwijs.

Ingediende opleidingsprofielen lichter 15 september 2023

Deze voorstellen van opleidingsprofielen zullen mits goedkeuring door de Vlaamse Regering door de centra kunnen aangeboden worden vanaf 1 februari 2024.

Studiegebied	Naam opleiding	Dekking bestaande opleidingen
Assistentie vrije zorgberoepen	Farmaceutisch Technisch Assistent *	Farmaceutisch Technisch Assistent
Auto	Fietshersteller (D)	Fietshersteller
	Fietstechnicus* (D)	Nieuw
Chemie	Labotechnisch medewerker *	Nieuw
Logistiek en verkoop	Winkelmedewerker (D)	Nieuw
	Winkelverkoper * (D)	Polyvalent verkoper
Mechanica-elektriciteit	Technieker industriële lijnautomatisatie * (D)	Technieker Aandrijfsystemen
	Technieker industriële procesautomatisatie * (D)	PLC-Technieker (wordt slechts deels afgedekt door de nieuwe OP)
Informatie- en communicatie-technologie	ICT-Ontdekker in een educatieve context	ICT in een educatieve context
	ICT-Expert in een educatieve context	

Studiegebied	Naam opleiding	Dekking bestaande opleidingen
	ICT-Pionier in een educatieve context	
Specifieke personenzorg	Intercultureel bemiddelaar * (D)	Interculturele Medewerker
	Persoonsbegeleider * (D)	Jeugd- en Gehandicaptenzorg
Oosterse Talen	Koreaans RG1	Nieuw
	Koreaans RG2	Nieuw

De voorstellen van opleidingsprofielen voor de beroepsgerichte opleidingen kwamen tot stand in het kader van de werkgroep modularisering.

Voor de opleidingen die in bovenstaande tabel aangeduid werden met een (*), stellen de pedagogische begeleidingsdiensten voor om die in combinatie met de opleiding Aanvullende algemene vorming op te nemen in de lijst van diplomagerichte opleidingen.

In overleg met de beroepssectoren wordt er voorgesteld om voor aantal opleidingen duaal leren mogelijk te maken.

- 8 nieuwe opleidingen (aangeduid met een 'D' in bovenstaand overzicht) werden ontwikkeld en daarbij werd met de sector afgestemd om ze ook duaal aan te bieden.
- 4 bestaande opleidingsprofielen op basis van een erkende beroepskwalificatie die nu bijkomend opgenomen worden op de lijst van duale opleidingen volwassenenonderwijs: Demonteur - Monteur carrosserie, Voorbewerker carrosserie, Plaatwerker carrosserie en Spuiter carrosserie
- Het Vlaams Partnerschap Duaal Leren gaf op 9 februari 2023 en 14 september 2023 haar akkoord over het opnemen van de duale rubriek in al deze opleidingsprofielen.

Voor de voorstellen van opleidingsprofielen Winkelmedewerker, Winkelverkoper, ICT-Ontdekker in een Educatieve Context, ICT-Expert in een Educatieve Context, ICT-Pionier in een Educatieve Context, Intercultureel Bemiddelaar, Fietshersteller, Fietstechnicus, Persoonsbegeleider en Koreaans werden er naast de standaardtrajecten ook verkorte en/of verlengde trajecten gevraagd. Deze zijn noodzakelijk om, bij het werken met specifieke doelgroepen, efficiënt de basiscompetenties te behalen (snellerende cursisten, cursisten met enige voorkennis of traaglerende cursisten).

Nieuwe leerplannen vanaf 1 september 2023

Op 31 mei 2023 hebben de pedagogische begeleidingsdiensten leerplannen ingediend bij de onderwijsinspectie. Deze leerplannen kregen inmiddels een gunstig advies en kunnen gebruikt worden vanaf 1 september 2023. De leerplannen zijn te raadplegen op www.stuurgroepvo.be.

Studiegebied	Benaming opleiding/leerplan	Herwerking/Nieuw
Secundair volwassenenonderwijs		
Administratie	Logistiek assistent magazijn	Nieuw
Auto	Bestuurder interne transportmiddelen	Nieuw
	Heftruckchauffeur	Herwerking LP 2017/1409/6//D n.a.v. update BK en gemeenschappelijke module met Bestuurder interne transportmiddelen
	Reachtruckchauffeur	Herwerking LP 2017/1410/6//D n.a.v. update BK en gemeenschappelijke module met Bestuurder interne transportmiddelen
Ruwbouw	Medewerker ruwbouw	Nieuw
	Metselaar	Nieuw
	Voeger	Nieuw
	Bekister-betonneerder	Nieuw
	IJzervlechter	Nieuw
Maritieme diensten	Aspirant officier STCW II/3	Nieuw
Lichaamsverzorging	Schoonheidsspecialist	Nieuw
	Schoonheidsspecialist-salonverantwoordelijke	Nieuw
	Schoonheidsspecialist adviseur	Nieuw
	Masseur	Nieuw
	Nagelstylist	Nieuw
	Voetverzorger	Nieuw
SG Mechanica-elektriciteit	Productiemedewerker voedingsindustrie	Nieuw
	Productieoperator voedingsindustrie	Nieuw
	Procesoperator Voedingsindustrie	Nieuw

Planning leerplanontwikkeling schooljaar 2023-2024

Volgende leerplannen worden ontwikkeld. Alle centra met onderwijsbevoegdheid worden uitgenodigd om te deel te nemen aan het ontwikkelwerk.

Tegen 30 november 2023

Studiegebied	Opleiding	Opmerkingen
Logistiek en verkoop	Bewakingsagent	Nieuw OP
Lichaamsverzorging	Grimeur	Nieuw OP Vervangt Allround grimeur-visagist en Hairstylist voor theater, film en tv
Mechanica-elektriciteit	Verwerker afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA)	Nieuw OP
Meubelmakerij	Meubelstofeerder	Nieuw OP Vervangt Meubelstofeerder en Restauratievakman meubelstoffen

Tegen 31 mei 2024 (onder voorbehoud van goedkeuring OP's)

Studiegebied	Opleiding	Opmerkingen
Logistiek en verkoop	Winkelmedewerker	Nieuw OP
	Winkelverkoper	Nieuw OP Vervangt bestaand leerplan
Mechanica-elektriciteit	Technieker industriële lijnautomatisatie	Nieuw OP Vervangt bestaand leerplan
	Technieker industriële procesautomatisatie	Nieuw OP Vervangt bestaand leerplan
Auto	Fietshersteller	Nieuw OP Vervangt bestaand leerplan
	Fietstechnicus	Nieuw OP
Assistentie vrije zorgberoepen	Farmaceutisch technisch assistent	Nieuw OP Vervangt bestaand leerplan
Informatie en communicatietechnologie	ICT-Ontdekker in een educatieve context	Nieuw OP Vervangt bestaand leerplan
	ICT-Expert in een educatieve context	
	ICT-Pionier in een educatieve context	
Specifieke personenzorg	Intercultureel bemiddelaar	Nieuw OP Vervangt bestaand leerplan
	Persoonsbegeleider	Nieuw OP Vervangt bestaand leerplan
Chemie	Labotechnisch medewerker	Nieuw OP
Oosterse Talen	Koreaans R1	Nieuw OP

Studiegebied	Opleiding	Opmerkingen
	Koreaans R2	Nieuw OP
Ambulante zorg	Eventhulpverlener	Nieuw OP
	Ambulancier niet-dringend patiëntenvervoer	Nieuw OP

Planning ontwikkelwerk opleidingsprofielen periode september 2023 tot december 2024

Er werd op basis van o.a. de signalen van de centra uit de jaarlijkse bevestigingen en in overleg met de werkgroep modulair een planning uitgewerkt. Deze planning kan tussentijds herbekeken worden. Er kunnen op basis van gewijzigde noden opleidingen aan toegevoegd worden en eventueel ook opleidingen uit geschrapt worden. Bij het actualiseren van de lijst zal er steeds gecommuniceerd worden naar de stakeholders.

De concrete timing van het ontwikkelwerk kan via de website <http://www.stuurgroepvo.be/curriculum-planning> worden opgevolgd.

Studiegebied	Opleiding	Dekking bestaande opleidingen
Afwerking bouw	Coördinator-adviseur decoratieve schilderwerken	Nieuw
	Restauratievakman schilder en decoratiewerk	Nieuw
	Fijnschilder	Nieuw
	Schilder-decorateur	Behanger Schilder Schilder-decorateur Plaatsen soepele vloerbekleding
	Industrieel schilder	Nieuw / Vervangt enkele modules uit Zwevende modules
	Medewerker schilder- en decoratiewerken	Nieuw
	Medewerker industriële schilderwerken	Nieuw
	Onderhoudsmedewerker	Polyvalent onderhoudsmedewerker gebouwen
Assistentie vrije zorgberoepen	Dentaaltechnisch helper	Nieuw
	Dentaaltechnisch medewerker	Nieuw
	Dentaaltechnicus	Nieuw
Ambachtelijk accessoires	Juwelontwerper/Goudsmid	Goudsmid Juwelhersteller
	Edelsteen setter	UM Edelsteen zetten
	Marokijnbewerker	Marokijnbewerker
Ambachtelijk erfgoed	Bekapper	Bekapper
	Hoefsmid	Hoefsmid

Studiegebied	Opleiding	Dekking bestaande opleidingen
Chemie	Procesoperator chemische en farmaceutische industrie	Procesoperator chemie (SG Chemie)
Grafische communicatie en media	Crossmedia Assistent in Digitale Vormgeving	Webdesigner
ICT-technieken	Functioneel digitaal ondersteuner	Computeroperator Netwerktechnicus
Mode realisaties, Mode maatwerk Lichaamsverzorging	Stylist	Nieuw
Maritieme diensten	Matroos binnenscheepvaart	Nieuw
	Aspirant Stuurman binnenscheepvaart	Nieuw
	Stuurman binnenscheepvaart	Nieuw
Mechanica-elektriciteit	Energiedeskundige type A (5)	Nieuw
	Installateur energiemanagementsystemen	Nieuw
	Podiumtechnicus	Podiumtechnicus
	Assistent Podiumtechnicus	Assistent Podiumtechnicus
Administratie	Commercieel assistent	Nieuw
Logistiek en verkoop	Assistent (inter)nationaal goederenvervoer	Transport en logistiek medewerker
	Medewerker (inter)nationaal goederenvervoer	
	Hulpdeclarant	
Land en tuinbouw	Florist	Florist
	Assistent Florist	Florist medewerker
	Medewerker Florist	
	Boomtechnisch Raadgever	Nieuw
	Boomverzorger	Boomverzorger
Toerisme	Host	Host/Hostess
	Animator	Te bekijken of er samenhang is met bestaande opleidingen
	Recreatief medewerker	Te bekijken of er samenhang is met bestaande opleidingen

Op basis van het opportuniteitsadvies dat door Ahovoks uitgebracht werd op de ingediende prioriteitenlijst werden 3 aanvragen voor nieuw te ontwikkelen opleidingsprofielen (voorlopig) niet weerhouden in de planning. Hieronder vinden jullie de motivatie uit het opportuniteitsadvies die aan de basis ligt van deze beslissing.

Studiegebied	Opleiding	Bestaande opleidingen	Motivering vwo	Advies / Motivering
SG Land) en tuinbouw	Imker	NIEUW	<p>Op basis van de informatie uit de kwalificatiedatabank bestaat er voor dit beroep geen erkende beroepskwalificatie.</p> <p>We vragen of het mogelijk is te onderzoeken of er een beroepskwalificatie kan ontwikkeld worden.</p> <p>Op basis van de beroepskwalificatie kan er dan eventueel een opleidingsprofiel uitgewerkt worden.</p>	<p>Reactie:</p> <p>Vraag werd door de procesbegeleider opgenomen met de sector = wachten op een reactie.</p> <p>Als er een BK komt en men wil hiervoor een opleidingstraject in het vwo is er wel een grondiger motivering nodig zijn om de relevantie voor het vwo te verantwoorden.</p> <p>Er zijn nu al tal van vrijwilligersorganisaties die deze opleidingen aanbieden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.bijenvriend.be/ • https://www.imkersneteland.be/ • https://www.mandelbie.be/ • https://www.levedebijen.be/Bijen/nl/home_597.aspx

Studiegebied	Opleiding	Bestaande opleidingen	Motivering vwo	Advies
SG ICT	Programmeren van toepassingen met nieuwe technologieën als AI en VR, XR	NIEUW	<p>► Is het OP relevant omwille van maatschappelijke tendensen? Ja, het opleidingsprofiel programmeren van toepassingen met AI, VR, XR is relevant vanwege maatschappelijke tendensen. De ontwikkeling en toepassing van deze technologieën worden steeds belangrijker in verschillende sectoren zoals gezondheidszorg, entertainment, onderwijs en transport. Deze technologieën bieden mogelijkheden voor verbetering van de kwaliteit van leven en werk. AI kan worden ingezet om robots aan te sturen, beelden of teksten te genereren of voorspellingen te maken bijv. VR en XR-toepassingen bieden nieuwe manieren om educatieve inhoud te presenteren en cursisten of werknemers te trainen.</p> <p>► Bestaat er een referentiekader/nieuw, recente wijzigingen? Een duidelijk en afgebakend referentiekader werd nog niet gevonden. We willen hierover graag in gesprek gaan en kijken wat er mogelijk en bruikbaar kan zijn.</p> <p>► Bestaat er een draagvlak bij de centra? Expertise: CVO hebben expertise op het gebied van technologie en digitale vaardigheden. Dit omvat ook ervaring in het programmeren en ontwikkelen van software.</p>	<p>Reactie:</p> <p>Er werd met de sector contact opgenomen met de vraag of er nood is aan een 'extra' BK i.f.v. een beroepsgerichte opleiding in het studiegebied ICT-technieken Er is op het niveau 5 van de VKS al een BK 'Programmeur software-, web-, en mobiletoepassingen' beschikbaar.</p> <p>De visie van de sector op de beroepenstructuur i.f.v. deze technologieën wordt getoetst.</p> <p>Aan het werkveld wordt de vraag gesteld om de OP in het SG Informatie- en communicatietechnologie te vergelijken met de huidige versie van het Europees referentiekader, nl. DigComp2.2.</p> <p>Sluiten de OP inhoudelijk nog voldoende aan bij versie 2.2 van het referentiekader?</p> <p>De recente publicatie (2022) van het DigComp 2.2 referentiekader vermeldt nl. het volgende: Het Digital Competence</p>

			<p>Infrastructuur: CVO beschikken over technologie en infrastructuur, waaronder computers, software en andere apparatuur die nodig zijn voor het programmeren met AI en VR.</p> <p>Samenwerkingen: CVO werken samen met partners in de regio, waardoor cursisten de kans krijgen om praktijkervaring op te doen.</p> <p>Afgestemd op de doelgroep: CVO bieden onderwijs aan volwassenen die werkzaam zijn in verschillende sectoren. Een opleiding programmeren met AI en VR zou dus kunnen worden afgestemd op de behoeften van deze doelgroepen.</p> <p>Het zou een waardevolle aanvulling kunnen zijn op het aanbod van het CVO en wordt ook aandacht besteed aan de cursisten helpen om hun digitale vaardigheden en kansen op de arbeidsmarkt te vergroten.</p> <p>► Werd er rekening gehouden met bestaand modulair/lineair aanbod?</p> <p>Binnen de centra is er nagegaan of er binnen het bestaand OP ICT programmeren kan gewerkt worden. Dit blijkt niet het geval te zijn. Ze hebben daar al mee geëxperimenteerd en bekeken wat er kan. Geen enkel profiel komt echt in aanmerking. Binnen de bestaande profielen ICT zitten er telkens wel kleine fragmentjes, maar de centra willen iets dat meer gebundeld is. Momenteel kan dit niet zelfs niet wanneer er gepuzzeld wordt met bestaande modules. Ook</p>	<p>Framework for Citizen (DigComp) biedt een gemeenschappelijk begrip van wat digitale competentie is. De huidige publicatie bestaat uit twee hoofddelen: het geïntegreerde DigComp 2.2-framework biedt meer dan 250 nieuwe voorbeelden van kennis, vaardigheden en attitudes die burgers helpen vol vertrouwen, kritisch en veilig om te gaan met digitale technologieën, en met nieuwe en opkomende technologieën, zoals systemen die worden aangestuurd door kunstmatige intelligentie. (AI). Het raamwerk wordt ook beschikbaar gesteld volgens de richtlijnen voor digitale toegankelijkheid, aangezien het creëren van toegankelijke digitale bronnen tegenwoordig een belangrijke prioriteit is. Het tweede deel van de publicatie geeft een momentopname van het bestaande referentiemateriaal voor DigComp, waarbij eerder uitgebrachte publicaties en referenties worden samengevoegd.</p>
--	--	--	---	---

			<p>werken met open modules biedt onvoldoende mogelijkheden.</p> <p>► Andere aanbieders? Hogescholen en universiteiten, VDAB en Syntra hebben een al dan niet uitgebreid aanbod. Momenteel zijn er dus geen opleidingen op het niveau van het secundair volwassenenonderwijs.</p> <p>► Wat is de relatie met andere opleidingsniveaus binnen onderwijs? Enkel in het hoger onderwijs zijn er opleidingen/opleidingsonderdelen die in deze richting gaan.</p>	Is een update aan de orde ...?
Geletterdheid	Life Competences	NIEUW	<p>► Is het OP relevant omwille van maatschappelijke tendensen? Iedereen die in de toekomstige maatschappij wil functioneren en die wil meedraaien in de arbeidsmarkt moet over de Life Comps beschikken.</p> <p>De Life Comps zijn persoonlijke competenties zoals Welzijn, Flexibiliteit en Zelfregulatie. Het zijn sociale competenties zoals Communicatie, Samenwerking en Empathie. En tenslotte 'levens lang leren' competenties zoals 'Growth mindset', Kritisch denken en het Organiseren van het leren.</p> <p>De Life Comps is een kader dat door de Europese Commissie ontwikkeld werd op basis van wetenschappelijk onderzoek . Meer info via: https://pact-for-skills.ec.europa.eu/community-</p>	<p>Reactie: Er zijn andere aanbieders op de markt.</p> <p>► Growth mindset > er worden opleidingen bij o.a. Cevora, Het Talentenhuis, Febelfin, ... aangeboden</p> <p>► Life competenties opleidingen > VDAB > werken aan soft skills, Essencia, Fopas, hogescholen en universiteiten integreren dit of bieden dit in aparte cursussen aan...</p> <p>► Daarnaast zijn er nog diverse private aanbieders in de markt: Competence factory, Coach to</p>

			<p><u>resources/publications-and-documents/lifecomp-european-framework-personal-social-and-learning-learn-key-competence_en</u></p> <p>Wie deze Life Comps niet beheerst ervaart problemen in het functioneren in de hedendaagse maatschappij, in het meedraaien op de huidige arbeidsmarkt en in het volgen van onderwijs. Dit blijkt uit onderzoek dat werd gevoerd door VDAB in het kader van hun IBO trajecten (Individuele Beroepsopleiding in de Onderneming). Cursisten die in deze trajecten uitvallen lopen niet vast op de technische vaardigheden, maar vooral op algemene generieke vaardigheden en attitudes (cfr Commissie Werk, Vlaams Parlement dec. 2022).</p> <p>Het is eveneens bewezen dat Life Comps ontwikkeld kunnen worden. Het zijn vaardigheden en attitudes die kunnen worden aangeleerd, mits voldoende training en ondersteuning. Het is belangrijk dat we cursisten via kleine, behapbare pakketten deze competenties bijbrengen. Op die manier kunnen de competenties ook geëvalueerd én voor de cursist gevalideerd worden.</p> <p>I.f.v. toekomstige tewerkstelling en participatie aan de samenleving zijn deze Life Comps onontbeerlijk.</p>	<p>competence, Competence training institute, ...</p> <p>► Organiseren van het leren > er mag geen overlap gecreëerd worden met o.a. de geletterdheidsmodules Nederlands & Leren leren en Regie over het eigen leren.</p> <p>Algemeen</p> <p>► Overlap vermijden met bestaande LM Nederlands en leren leren, Regie over het eigen leren competenties /.</p> <p>► Geen nieuwe set ontwikkelen.</p> <p>► Kan interessant om te kijken naar een actualisering van bestaande LM i.f.v. het ondersteunen van de zwakste cursisten. I.f.v.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - succesvol levenslang leren - de ontwikkeling van persoonlijke competenties - en succesvol participeren. <p>Actualisering = te bekijken aan de hand van het Europees referentiekader.</p>
--	--	--	---	--

			<p>► Bestaat er een referentiekader/nieuw, recente wijzigingen?</p> <p>We verwijzen naar het framework dat door de Europese Commissie werd ontwikkeld: The European Framework for Personal, Social and Learning to Learn Key Competence: https://pact-for-skills.ec.europa.eu/community-resources/publications-and-documents/lifecomp-european-framework-personal-social-and-learning-learn-key-competence_en</p> <p>Via het Erasmusplatform zien we een internationale evolutie hierrond en zijn verschillende landen en instanties bezig met de concretisering van deze Life Comps.</p> <p>In verschillende mobiliteiten die in het kader van KA2 projecten plaatsvinden wordt het belang van de Life Comps naar voren gebracht.</p> <p>► Bestaat er een draagvlak bij de centra?</p> <p>De wijzigende doelgroep binnen ons volwassenenonderwijs brengt de nood aan aanbod m.b.t. de Life Comps met zich mee. Er stromen immers steeds meer laaggeletterde, kwetsbare cursisten in onze opleidingen binnen voor wie deze competenties geen evidentie zijn. Willen we ook deze doelgroep hun opleiding succesvol laten afwerken en nadien op een duurzame manier laten inschakelen op de arbeidsmarkt, dan is het belangrijk dat we tijd</p>	
--	--	--	--	--

			<p>investeren in het bijbrengen van deze Life Comps.</p> <p>De nood aan een aanbod m.b.t. deze generieke competenties werd onder andere ook genoemd op laatste bijeenkomst van de Agogische Raad van Katholiek Onderwijs Vlaanderen dd 28 april 2023.</p> <p>Expertise is voldoende aanwezig in de cvo. Vaak zijn deze competenties al inherent aanwezig in opleidingen en besteden leerkrachten er al aandacht aan. Alleen kunnen we tot op heden deze competenties nog niet meten, aangezien er geen gevalideerd doelenkader rond werd ontwikkeld.</p> <p>Bij voorkeur kunnen we met de andere cvo samenwerken om het kader te ontwikkelen. Die wens werd eveneens genoemd tijdens de bijeenkomst van de Agogische Raad. Ook de huidige Erasmussamenwerkingen kunnen input leveren i.f.v de ontwikkeling.</p> <p>► Werd er rekening gehouden met bestaand modulair/lineair aanbod?</p> <p>Er is nog geen bestaand opleidingsaanbod m.b.t. de Life Comps.</p> <p>Growth mindset > Er zijn opleidingen bij o.a. Cevora, Het Talentenhuis, Febelfin, ...</p> <p>Organiseren van het leren > LM Nederland & Leren leren + Regie over het eigen leren</p>	
--	--	--	---	--

			<p>Life competenties opleidingen > VDAB > werken aan soft skills, Essencia, Fopas, hogescholen en universiteiten integreren dit of bieden dit in aparte cursussen aan...</p> <p>Daarnaast zijn er nog diverse private aanbieders in de markt: Competence factory, Coach to competence, Competence training institute, ...</p> <p>Andere aanbieders?</p> <p>Noch in het secundair onderwijs, noch bij VDAB, noch via Syntra is er een bestaand aanbod m.b.t. de Life Competences.</p> <p>Wat is de relatie met andere opleidingsniveaus binnen onderwijs?</p> <p>Er is op heden in geen enkel ander onderwijsniveau een aanbod. We zijn ervan overtuigd dat ook binnen die andere niveaus het behandelen van de Life Comps en het valideren ervan een waarde heeft.</p> <p>Het wordt vaak impliciet aangeraakt, maar explicitering en effectief meten van de competenties zal toekomst gericht meer nodig zijn.</p>	
--	--	--	---	--

Met vriendelijke groet

namens de pedagogische begeleidingsdiensten